

MŰTRÁGYA ÉRTÉKESÍTÉS

2009. év

Műtrágya értékesítés
2009. év

Megjelenik negyedévente

Felelős szerkesztő:

Dr. Vágó Szabolcs
osztályvezető

Készítette:

Petőné Varga Éva
petone.varga.eva@aki.gov.hu
Telefon: (06 1) 476-3081

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Statisztikai Osztály
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-3060

Fax: (06 1) 476-3304

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály havonta megjelenő, az élelmiszergazdaság külkereskedelmét bemutató összefoglalóját, valamint a Piaci Információs Osztály Baromfi, Gabona és Ipari Növények, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseit is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

A műtrágya értékesítés alakulása 2009-ben3

A műtrágya értékesítés 2005-2009.....6

A műtrágya értékesítés 2009-ben,
negyedévenként.....8

Műtrágya értékesítés cikkelemenként.....9

A műtrágya értékesítés alakulása 2009-ben

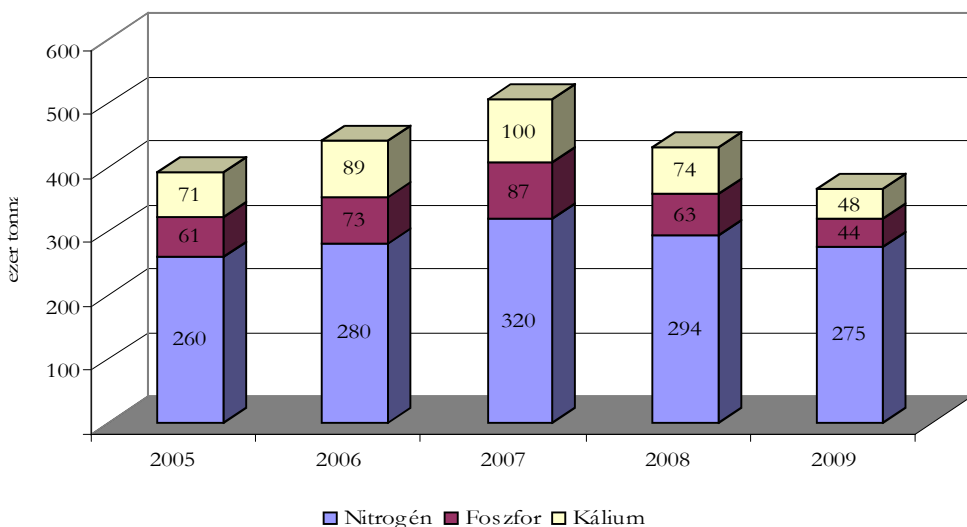
2009-ben megkezdődött a műtrágyaárak visszarendeződése. A 2008. évi 60%-ot meghaladó áremelkedés után 2009-ben 11,2%-os árcsökkenés következett be. Ez azonban még az év első felében, különösen a tavaszi időszakban nem érződött, ezért a műtrágya felhasználás, így az értékesítés szempontjából legerősebb tavaszi idényben a mezőgazdasági termelők lényegesen kevesebb műtrágyát vásároltak a szokásosnál. Az év második felében erősen csökkenő árak hatására valamelyest nőtt a vásárlási kedv, de ennek ellenére éves szinten sem a mennyiség sem az érték nem érte el a 2008. évit. A 2009-es év során természetes súlyban 10%-kal, hatóanyag-súlyban számolva 15%-kal kevesebb műtrágyát vásároltak a termelők. Ez a két érték arra utal, hogy az olcsóbb megoldást keresve, a termelők inkább az alacsonyabb hatóanyag tartalmú műtrágyát választották.

A mezőgazdasági termelők 2009-ben 1,0 millió tonna műtrágyát vásároltak, összesen 83,4 milliárd forintért. A volumen 10,5%-kal, az érték 12,2%-kal kevesebb, mint 2008-ban.

A mezőgazdasági termelők által vásárolt műtrágya hatóanyag-súlya összesen 367,3 ezer tonna volt, amely 75%-a (274,9 ezer tonna) nitrogén, 12%-a (44,0 ezer tonna) foszfor, 13%-a (48,3 ezer tonna) kálium. (1. ábra) 2009-ben tovább nőtt a nitrogén aránya, amely már 2008-ban is igen magas volt. Azaz a termelők ebben az évben is a legszükségesebb tápanyag utánpótlásra törekedtek, és mivel a nitrogén műtrágyával lehet legkevésbé spórolni, az arány ebbe az irányba tolódott.

1. ábra

**A mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya
(hatóanyag-súly: ezer tonna)**

Forrás: AKI adatgyűjtés

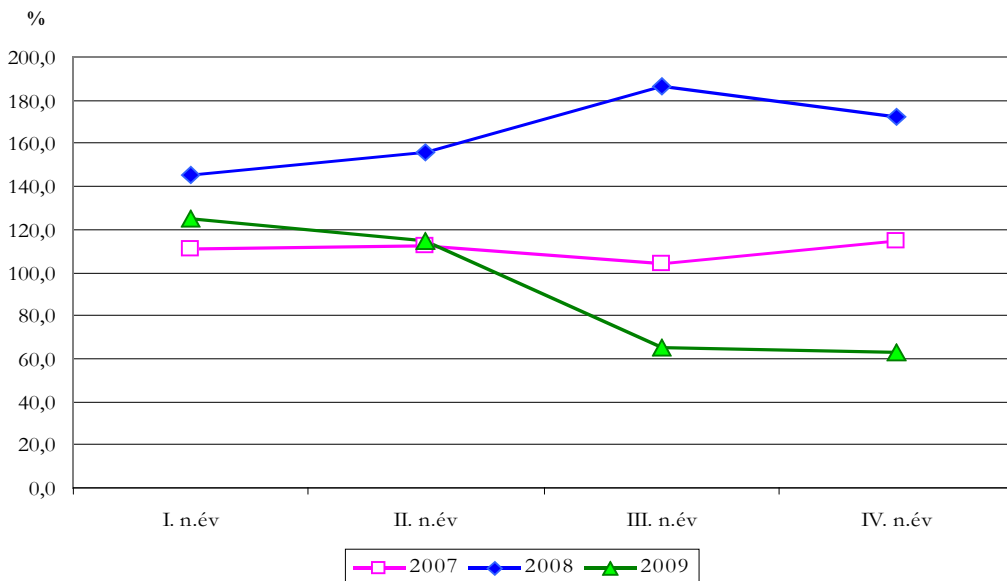
2009-ben a felhasznált összes hatóanyag 15%-kal maradt el az előző évitől, ezen belül a nitrogén 7%-kal, a foszfor 30%-kal, a kálium hatóanyag 35%-kal csökkent.

A hatóanyag tartalmat vizsgálva, az egyszerű műtrágyák volumene kismértékben (7%-kal), az összetett műtrágyák volumene erősebben (30%-kal) esett. Legkevésbé az egyszerű nitrogén műtrágyák volumene csökkent (3%-kal), az egyszerű foszforműtrágyákból 51%-kal, a kálium műtrágyákból 42%-kal kevesebb fogyott, mint 2008-ban. Az egyszerű kálium és foszfor műtrágyák ilyen nagyarányú csökkenését az is magyarázza, hogy a gazdák szívesen használnak olyan összetett műtrágyát, amelynek magas a foszfor, illetve a kálium hatóanyag tartalma. Ilyen például a monoammónium foszfát (MAP) 11% nitrogén és 52% foszfor tartalommal vagy a kálium-nitrát, amelyben a 46% kálium mellett 13% nitrogén is van.

Az egyszerű műtrágyák körében 2009-ben is az ammónium-nitrát (34% N), a mészammóniá-létrom (27% N), a szuperfoszfát (18-22% P), valamint a kálium klorid (60% K) volt a legnépszerűbb. Ezek a szerek adták az egy hatóanyagot tartalmazó műtrágya forgalom több mint 80%-át. Az összetett műtrágyák között az NPK 15:15:15% fogyott a legnagyobb mennyiségben, az összetett műtrágya forgalom 30%-át adta ez az összetétel. Mellette igen nagy kereslet volt az NP 11:53% és az NPK 8:20:30% hatóanyag tartalmú összetételből is, amelyek részesedése egyenként 8% körüli volt.

2. ábra

Műtrágya árak változása
Előző év azonos időszaka=100%

Forrás: KSH

2009-ben az árak átlagosan 11,2%-kal csökkentek 2008-hoz viszonyítva. Az év első negyedévében még 25%-kal, a második negyedévében 15%-kal magasabbak voltak az árak, mint 2008 azonos időszakában, de 2008 utolsó negyedévéhez képest már nem emelkedtek tovább az árak, sőt 3%-os árcsökkenés történt. A szakértők által megjósolt áresés a harmadik negyedévben következett be, és 35%-kal csökkentek az árak. Bár az év utolsó negyedévében rendszerint emelkednek a műtrágyaárak, 2009 utolsó negyedévében további 5%-os árcsökkenés történt, így az egy évvel korábbi árakhoz képest ebben az időszakban 37%-kal alacsonyabb volt a műtrágyaár. (2. ábra)

A műtrágya értékesítés 2005-2009

A műtrágya értékesítés alakulása hatóanyagban*

(tonna)

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009
Egyszerű műtrágyák összesen	257 005	279 898	313 288	284 144	264 992
Ebből: Nitrogén	228 489	242 149	274 482	258 047	249 971
Foszfor	1 653	2 760	2 543	834	406
Kálium	26 863	34 989	36 263	25 263	14 615
Összetett műtrágyák összesen	135 157	161 418	194 046	147 190	102 324
Ebből: Nitrogén	31 928	37 476	45 304	36 262	24 973
Foszfor	59 058	69 765	84 636	61 992	43 641
Kálium	44 171	54 177	64 106	48 936	33 709
NPK műtrágyák összesen	392 162	441 316	507 334	431 334	367 315
Ebből: N (Egyszerű+összetett)	260 417	279 625	319 786	294 309	274 944
P (Egyszerű+összetett)	60 711	72 525	87 179	62 826	44 047
K (Egyszerű+összetett)	71 034	89 166	100 369	74 199	48 324

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya értékesítés alakulása értékben*

(millió forint)

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009
Egyszerű műtrágyák összesen	31 111	40 374	47 655	64 516	59 880
Ebből: Nitrogén	28 620	36 360	43 781	59 030	56 566
Foszfor	230	714	433	318	125
Kálium	2 261	3 299	3 441	5 167	3 190
Összetett műtrágyák összesen	15 484	22 067	28 859	40 966	22 154
NPK műtrágyák összesen	46 594	62 440	76 514	105 482	82 034
Egyéb, nem NPK műtrágyák				1 643	1 397
Összesen	46 594	62 440	76 514	107 125	83 431

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya értékesítés változása hatóanyagban*

(előző év=100%)

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009
Egyszerű műtrágyák összesen	90,2	108,9	111,9	90,7	93,3
Ebből: Nitrogén	92,5	106,0	113,4	94,0	96,9
Foszfor	42,0	167,0	92,1	32,8	48,7
Kálium	79,2	130,2	103,6	69,7	57,9
Összetett műtrágyák összesen	80,6	119,4	120,2	75,9	69,5
Ebből: Nitrogén	69,7	117,4	120,9	80,0	68,9
Foszfor	83,2	118,1	121,3	73,2	70,4
Kálium	86,9	122,7	118,3	76,3	68,9
NPK műtrágyák összesen	86,7	112,5	115,0	85,0	85,2
Ebből: N (Egyszerű+összetett)	88,9	107,4	114,4	92,0	93,4
P (Egyszerű+összetett)	81,0	119,5	120,2	72,1	70,1
K (Egyszerű+összetett)	83,8	125,5	112,6	73,9	65,1

* A táblázat a mezőgazdasági termelőknek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya értékesítés változása értékben*

(előző év=100%)

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009
Egyszerű műtrágyák összesen	90,7	129,8	118,0	135,4	92,8
Ebből: Nitrogén	91,7	127,0	120,4	134,8	95,8
Foszfor	43,5	310,2	60,6	73,5	39,1
Kálium	88,9	145,9	104,3	150,2	61,7
Összetett műtrágyák összesen	81,2	142,5	130,8	142,0	54,1
NPK műtrágyák összesen	87,3	134,0	122,5	137,9	77,8
Egyéb, nem NPK műtrágyák				-	85,0
Összesen	87,3	134,0	122,5	140,0	77,9

- A táblázat a mezőgazdasági termelőknek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya értékesítés 2009-ben, negyedévenként

A műtrágya értékesítés alakulása hatóanyagban* 2009. I.-IV. negyedév

(tonna)

Megnevezés	2009. I. negyedév	2009. II. negyedév	2009. III. negyedév	2009. IV. negyedév	2009. év összesen
Egyszerű műtrágyák összesen	108 280	74 414	29 357	52 941	264 992
Ebből: Nitrogén	106 700	72 978	23 698	46 595	249 971
Foszfor	40	38	170	158	406
Kálium	1 540	1 398	5 489	6 187	14 615
Összetett műtrágyák összesen	15 739	14 272	42 232	30 081	102 324
Ebből: Nitrogén	4 142	4 005	9 593	7 232	24 973
Foszfor	5 960	5 179	18 596	13 906	43 641
Kálium	5 636	5 088	14 043	8 943	33 709
NPK műtrágyák összesen	124 019	88 686	71 589	83 022	367 315
Ebből: N (Egyszerű+összetett)	110 842	76 983	33 291	53 827	274 944
P (Egyszerű+összetett)	6 000	5 217	18 766	14 064	44 047
K (Egyszerű+összetett)	7 176	6 486	19 532	15 130	48 324

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya értékesítés alakulása értékben*

(millió forint)

Megnevezés	2009. I. negyedév	2009. II. negyedév	2009. III. negyedév	2009. IV. negyedév	2009. év összesen
Egyszerű műtrágyák összesen	27 954	18 550	4 981	8 395	59 880
Ebből: Nitrogén	27 571	18 124	3 805	7 065	56 566
Foszfor	17	24	39	45	125
Kálium	366	402	1 137	1 285	3 190
Összetett műtrágyák összesen	4 622	4 224	7 798	5 510	22 154
NPK műtrágyák összesen	32 576	22 774	12 779	13 906	82 034
Egyéb, nem NPK műtrágyák	555	388	217	237	1 397
Műtrágya értékesítés összesen	33 131	23 162	12 996	14 143	83 431

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Műtrágya értékesítés cikkelemenként

A fontosabb egyszerű nitrogén műtrágyák

2009. év

Megnevezés	Hatóanyag tartalom %	Természetes súly tonna	Hatóanyag súly tonna	Érték folyóáron (ÁFA nélkül) millió forint	ÁFA nélküli átlagár ezer Ft/t
Nitrogén műtrágyák összesen		813 946	249 971	56 566	
Ammóniumnitrát, szemcsés	34	333 426	113 365	24 577	74
Cseppfolyós ammónia	82	1 637	1 341	164	100
Kalcium nitrát	15	1 345	202	170	126
Karbamid	46	27 216	12 519	2 484	91
Mészammónsalétrom	27	323 716	87 403	20 242	63
Mikramid	45	166	75	35	213
Nitrosol	28	16 498	4 619	899	54
Nitrosol	30	16 122	4 836	1 188	74
Egyéb nitrogén műtrágyák		93 819	25 610	6 807	73
Ammóniumnitrát	32	5 087	1 341	258	51
DAM	30	6 106	1 832	423	69
DASA	26	8 955	2 328	734	82
Fertisol 20	20	786	157	38	49
Fertisol 23	23	2 138	492	104	49
Fertisol 24+3S	24	612	147	45	74
Fertisol 28	28	1 269	325	59	47
Nikrol	28	49 845	13 957	3 427	69
Nikrol	21	1 576	331	80	51
Nitrosol	20	663	133	34	51
NS	25	1 931	483	162	84
NS 26 Extra	26	8 187	2 129	685	84
Sulfammo	23	1 001	227	133	133
Sulfammo	30	795	238	130	164

A fontosabb egyszerű foszfor és kálium műtrágyák

2009. év

Megnevezés	Hatóanyag tartalom %	Természetes súly tonna	Hatóanyag súly tonna	Érték folyóáron (ÁFA nélkül) millió forint	ÁFA nélküli átlagár ezer Ft/t
Foszfor műtrágyák összesen		1 828	406	125	
Szuperfoszfát	18-19	822	149	61	74
Szuperfoszfát	20	718	144	40	55
Egyéb foszfáttartalmú műtrágyák		288	113	24	84
Ebből a nagyobb volumenben/értékben forgalmazott műtrágyák					
Triplefoszfát	46	175	81	15	85
Hyperfoszfát	26	32	8	2	70
Kálium műtrágyák összesen		24 883	14 615	3 190	128
Kálium-klorid, granulált	60	21 857	13 110	2 612	120
Kálium-klorid, por	60	1 040	624	124	120
Egyéb kálium műtrágyák		1 987	880	453	228
Ebből a nagyobb volumenben/értékben forgalmazott műtrágyák					
Kálium-szulfát	50	404	209	96	238
Patent-káli	30	378	113	56	149
Korn-káli	40	312	133	38	120
Összetett műtrágyák összesen		212 155	97 794	22 154	
Egyszerű és összetett műtrágyák összesen		1 052 813	362 786	82 034	

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A fontosabb összetett műtrágyák

2009. év

A termék összetétele			természetes súly tonna	mennyiség hatóanyag súly tonna			érték eladási áron ÁFA nélkül millió Ft	áfa nélküli átlagár ezer Ft/t
N	P	K		N	P	K		
Összetett műtrágyák összesen			212 155	24 973	43 641	33 709	22 154	
11	53	0	15 553	1 711	8 243		1 544	99
8	20	30	17 998	1 440	3 600	5 399	2 299	128
8	21	21	3 047	243	638	641	329	108
8	24	24	7 427	594	1 782	1 781	994	134
15	15	15	62 613	9 392	9 392	9 392	6 056	97
16	12	14	1 139	182	137	159	155	136
16	16	16	7 542	1 207	1 207	1 207	672	89
Egyéb összetett műtrágyák			96 836	10 204	18 643	15 130	10 105	
ebből a nagyobb volumenben/értékben forgalmazott összetett műtrágyák								
8	24	24	9 496	760	2 266	2 275	1 096	115
10	46	0	5 358	541	2 422	109	522	97
7	10	32	4 057	285	407	1 292	453	112
8	18	32	3 843	897	518	216	313	81
18	46	0	3 717	660	1 666	13	348	94
18	25	0	3 388	596	834	33	289	85
10	15	20	2 448	315	507	339	303	124
9	23	30	2 126	191	489	638	233	110
0	10	24,5	2 006	1	206	495	158	79
9	25	25	1 975	179	486	482	197	100
8	12	25	1 777	145	215	437	224	126
0	10	28	1 592	1	159	445	150	95
7	13	16	1 514	106	197	242	125	83
16	12	14	1 503	240	180	210	176	117
6	12	16	1 393	83	167	224	111	80
6	12	24	1 225	96	145	259	124	101
10	20	10	1 218	114	226	137	111	91

A fontosabb összetett műtrágyák

2009. év

A termék összetétele			természetes súly tonna	mennyiség hatóanyag súly tonna			érték eladási áron ÁFA nélkül millió Ft	áfa nélküli átlagár ezer Ft/t
N	P	K		N	P	K		
0	10	24	1 190	6	121	281	105	88
12,3	12,3	12,3	1 182	172	302	88	138	117
6	26	30	1 174	68	258	329	128	109
10	28	0	1 161	180	315	75	135	116
9	18	9	1 100	41	236	14	113	103
6	9	18	1 070	280	67	215	110	103
4	17	30	1 012	59	171	252	104	103
7,6	15,2	15,2	913	69	139	139	66	72
9,3	9,3	18,5	894	76	161	195	130	145
3	22	0	815	62	172	8	113	139
14	10	20	809	102	108	169	96	119
10	20	20	760	77	149	150	78	102
14	13	5	751	121	90	25	54	72
12	52	0	716	91	337	8	81	113
5	10	30	713	36	87	178	84	118
4	17	40	593	92	158	50	78	131
8	19	29	508	53	108	108	56	111
9,2	14,7	14,7	506	62	68	73	45	88
5	10	22	492	25	49	108	90	182
7	10	15	491	34	49	74	29	60
7	14	14	490	34	68	68	42	85
8	16	24	454	36	72	109	46	101
5	21	36	452	37	50	78	63	140
9	12	15	452	40	54	69	38	84

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Műtrágya értékesítés alakulása 2008-2009-ben

Megnevezés	Hatóa. tart. %	természetes súly			érték eladási áron ÁFA nélkül		
		tonna		2009/ 2008%	Millió Ft		2009/ 2008%
		2008	2009		2008	2009	
Nitrogén műtrágyák összesen		817 731	813 946	99,5	59 030	56 566	95,8
Ammóniumnitrát, szemcsés	34	438 866	333 426	76,0	33 336	24 581	73,7
Cseppfolyós ammónia	82	1 812	1 637	90,3	112	164	146,0
Kalcium nitrát	15	761	1 345	176,7	75	170	227,6
Karbamid	46	30 065	27 216	90,5	2 686	2 481	92,4
Mészammónsalétrom	27	230 547	323 716	140,4	15 410	20 383	132,3
Mikramid	45	50	166	331,4	9	35	390,0
Nitrosol	28	19 273	16 498	85,6	1 336	899	67,3
Nitrosol	30	14 812	16 122	108,8	1 005	1 188	118,2
Egyéb nitrogén műtrágyák összesen		81 545	93 819	115,1	5 061	6 665	131,7
Nikrol	28	54 942	49 845	90,7	3 306	3 427	103,7
DAM	30	3 216	6 106	189,9	194	423	218,2
Sulfammo	30	862	795	92,2	117	130	110,6
Fertisol 23	23	2 007	2 138	106,5	83	104	126,1
Nikrol	21	3 067	1 576	51,4	148	80	53,8
Fertisol 24+3S	24	722	612	84,7	40	45	111,8
Nitrosol	16	145	146	100,7	8	8	100,0
Foszfor műtrágyák összesen		3 687	1 828	49,6	318	125	39,1
Szuperfoszfát	18-20	3 134	1 540	49,2	243	101	41,3
Egyéb foszfát tartalmú műtrágya		553	434	78,5	75	35	46,4
Kálium műtrágyák összesen		43 348	24 883	57,4	5 167	3 190	61,7
Kálium-klorid, granulált	60	38 840	22 897	59,0	4 537	2 736	60,3
Egyéb kálium műtrágyák		4 508	1 987	44,1	630	453	72,0
Kálium-szulfát	50	1 751	404	23,1	271	96	35,5
Patent-káli	30	867	378	43,6	76	56	73,7
Korn-káli	40	760	312	41,1	42	38	89,2
Összetett műtrágyák összesen		311 547	212 155	68,1	40 966	22 154	54,1
Egyszerű és összetett műtrágyák összesen		1 176 314	1 052 813	89,5	105 482	82 034	77,8

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Megjelenik az
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Statisztikai Osztályának gondozásában